

KAITSELIIT
KOOL

**KOMPANII TULETOETUSE PLANEERIJA KURSUS
KAITSELIIDUS**

Õppekava

Alu
2015

KINNITATUD

Kaitseliidu ülema 2015. a
käskkirjaga „Tuletoetuse
planeerija kursus
Kaitseliidus õppekava
kinnitamine“

**KOMPANII TULETOETUSE PLANEERIJA KURSUS
KAITSELIIDUS**

Õppekava

TIITELLEHE PÖÖRE

Kava koostaja:

Auaste ja nimi	struktuuriüksus	ametikoht
Ivar Janson	kool	sõjaväelise juhtimise õppesuuna instruktor-koolitaja

Lisaks osales õppekava väljatöötamisel või andis ekspertarvamuse:

Auaste ja nimi	struktuuriüksus	ametikoht
Aivar Pilv	kool	teadmus- ja arendusjaoskonna juhataja

Sissejuhatus

Koostatud dokumendiga on võimalik viia läbi ühtlustatud kompaniitaseme tuletoetuse juhtide väljaõpet Kaitseliidus, parandades sellega kogu Kaitseliidu tuletoetuslaste teadmiste ja oskuste taset ning tagades Kaitseliidu relvastuses olevate kaudtulevahendite efektiivne kasutamine. Õppekava loomisel on lähtutud lahingukompanii tuletoetuse planeerija funktsioonikirjeldusest (kinnitatud Kaitseliidu ülema 7.11.2014. a käskkirjaga nr K-0.2-4.1/14/21088V), Kaitseliidus kehtivatest väljaõppedokumentidest ja –materjalidest. Õppekava on kooskõlastatud Kaitseväe suurtükiväe inspektuuri poolt.

Lisaks on õppekava koostamisel arvestatud Kaitseliidu eripära, vajadusi, täiskasvanud õppija ning elukestva õppe olemust.

Õppekava on vormistatud vastavalt Kaitseliidus kehtestatud väljaõppe kavandamise dokumentide vormistamisnõuetele.

Õppekava sisu ja mahu alapunktis nimetatud ainekavad kehtestab kooli pealik.

Kooskõlastajad:

Auaste ja nimi	struktuuriüksus	ametikoht
kol Ilmar Tamm	peastaap	peastaabi ülem
kol-ltn Tarmo Laaniste	peastaap	personaliosakonna ülem
mjr Alari Saega	peastaap	väljaõppeosakonna ülem
Erik Reinhold	kool	kooli pealik
mjr Deniss Metsavas	Kaitseväe peastaap	suurtükiväe inspektuuri staabiohvitser

Revalveerijad:

Jrk	Revalveerijad	Revalveerimisraporti kinnitamise käskkirja number ja kuupäev
1.		
2.		

ÕPPEKAVA

Õppekava nimetus

Kompanii tuletoetuse planeerija kursus Kaitseliidus

Sihtgrupp

- 1) miinipildujarühma ülem
- 2) kompanii tulejuht
- 3) kompaniiülem

Üldeesmärk

Kursuse eesmärk on parandada ja ühtlustada Kaitseliidu kompaniitaseme tuletoetuse planeerimise ja juhtimise võimet, seeläbi tõsta kompaniide lahinguvõimet ja tagada Kaitseliidu relvastuses olevate tuletoetusvahendite efektiivne kasutamine.

Taotletav pädevus

Kursuslane planeerib ja juhib kompanii tuletoetust eesmärgipäraselt kompanii lahinguplaani toetuseks ning sünkroniseerib tuletoetuse kompanii manööverskeemiga.

Õpiväljundid

- Saab aru:
 - taktikalise vastase „PUNANE“ motolaskurbrigaadi struktuurist ja relvastusest ning motolaskurpataljoni lahingutegevuse põhimõtetest ja taktikast erinevates keskkondades, põhilahinguliikides ja kaasnevates tegevustes;
 - maakaitsepataljoni ja jalaväebrigaadi tuletoetuse funktsioonist, võimekusest, planeerimise ja juhtimise põhimõtetest ning meetoditest;
 - lahingukompanii funktsioonist, taktikast, lahingutegevuse, planeerimise ning juhtimise põhimõtetest ja töömeetoditest erinevates keskkondades, põhilahinguliikides ja kaasnevates tegevustes;
- Rakendab:
 - jalaväekompanii lahingutegevuse planeerimise otsustusmudelit (LPT), sihtmärgistamise meetodikat (*D3A*), tuletoetuse ülesannete määramise meetodikat (*EFST*), kaudtulereivasüsteemide mõjutabeleid ning ühendrelvaliikide teooriat;
 - jalaväekompanii tuletoetuse planeerimise, ettevalmistamise ja juhtimise põhimõtteid ning meetodeid erinevates keskkondades, põhilahinguliikides ja kaasnevates tegevustes;
 - meetmeid olukorratundlikkuse loomiseks ja jagamiseks lahingute ajal, tuletoetuse kooskõlastamiseks ning jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- Analüüsib keskkonda, olukorda, kompanii lahingukavandit,ataljoni tuletoetusplaani, määratud tuletoetuse ülesandeid, kasutadaolevat tuletoetuse ressursi ja piiranguid;
- Määratleb tuletoetuse ülesanded ja valib iga ülesande täitmiseks sobiva relvasüsteemi ja meetodi, mis sünkroniseeriks tuletoetuse kompanii manööverskeemiga, tagaks tuletoetuse jätkusuutlikkuse ning paindlikkuse;
- Oskab täita ja vormistada tuletoetuse lisa, tuletoetuse läbiviimise maatriksit, tuletoetuse kilet, sihtmärkide nimekirja ning tuleplaani töölehte.

Sisu ja maht

Ained		Iseseisev töö	Lähiõpe
1.	Tuletoetuse alused	12	21
2.	Jalaväekompanii tuletoetuse planeerimine ja juhtimine	8	42
3.	Integreeritud lõpuharjutus	-	96
Ained kokku:		20	159
õppekava kogumaht:		179 akadeemilist tundi	

Läbiviimise põhimõtted

Õppetöö viiakse läbi:

- 3-4 liikmelistes gruppides, eesmärgiga anda võimalus kogemuste vahetamiseks ja aruteludeks, arendada väärtus- ning suhtluspädevust ja sotsiaalseid pädevusi. Grupitööde tulemused vormistatakse kõigi kursuslaste poolt individuaalselt, eesmärgiga anda neile kaasa kestav õppematerjal;
- rakendades aktiivsuse põhimõtet, kasutades selleks kaugõpet, induktiivset lähenemist ja meetodeid, mis sunnivad kursuslasi töötama õpematerjaliga, õppida enda kogemustest ja looma ise uusi teadmisi. Läbi aktiivsuse põhimõtte arendatakse kursuslaste ettevõtlikkus- ja õpipädevust, kasvatatakse iseseisvaid ja leidlikke juhte;
- tingimustes, mis on võimalikult reaalsed ja eesmärgipärased, lähtudes maakaitsepataljoni, lahingukompanii ja tema allüksuste funktsioonist ja taktikast. Reaalsete situatsioonide tekitamiseks kasutatakse järgmisi meetodeid:
 - situatsiooniülesanded arvutipõhistes lahinguvälja simulaatorites (nt VBS2);
 - integreeritud planeerimis- ja juhtimisharjutused maastikul (STX), kaardil (MAPEX) ja arvutipõhises simulatsioonis (CAX, nt JCATS);
- kumuleeruvalt, liikudes lihtsamalt keerulisele. Õppetöö kulgeb järjestuses:
 - I. tuletoetuse planeerimise ja juhtimise kontseptsiooni, meetodite ning mudelite omandamine;
 - II. tuletoetuse planeerimise ja juhtimise põhimõtete, meetodite ning mudelite kooskõlastatud ja seostatud kasutamine kindla lahinguülesande täimiseks;
 - III. kompanii tuletoetuse planeerija rolli täitmine integreeritud õppekeskkonnas.
- integreerituna rühma- ja kompaniiülema baasõppekursuste ning tulejuhi erialakursusega, andes nii koostöökogemust ja laiemaid hindamisvõimalusi. Oluline on arusaamine, et kaudtuletoetus on toetav funktsioon ning üks meede mitmest manööverüksuse ülemale vastase mõjutamiseks. Seepärast peab nii tuletoetust planeerival isikul kui ka manööverüksuse üksuse ülemal hea ettekujutus kaudtule kasutamise piirangutest, mõjust vastasele ja võimalikust vastase vastumõjust, eesmärgiga siduda kaudtuletoetus teiste relvasüsteemidega ja tekitada ühtne, sünkroniseeritud tulesüsteem;

Kursusel kasutatakse läbivalt tuletellimise ja -juhtimise protseduure, sidepidamist ning kutsealast terminoloogiat. Sidepidamisvahendite käsitlemist, oskuskeele, sidepidamise ja tuletellimise püsitoimingute kasutamist hinnatakse kogu kursuse vältel.

Lähiõpe toimub 3 nädalavahetusel, reede õhtust pühapäeva pealelõunani, ning 7 järjestikuse päeva pikkusel integreeritud lõpuharjutusel. Kursusel osalejate arvuks on maksimaalselt 8 inimest.

Hindamise eesmärk kursusel on toetada kursuslase edasiminekut ehk anda tagasisidet tema arengu kohta, innustada ja suunata kursuslast sihikindlalt õppima, toetada kursuslase enesehinnangu kujunemist ning anda alus otsuse tegemiseks kursuse läbimise ja lõpetamise kohta.

Õppekavale asumise nõuded

Ametikoht	Miinpildujarühma ülem, kompanii tulejuht, kompaniiülem
Formaalharidus	Soovitavalt kõrgharidus, inglise keele oskus, Euroopa Nõukogu ühtsete keeleoskustasemetete järgi, vähemalt tasemel B1.
Eelduskursused	ROK(R) või samaväärne kursus Kaitseväes, tulejuhi erialakursus
Hoiakud	Motiveeritud, aktiivne, lojaalne, aus, positiivse ellusuhtumisega, valmisolek meeskonnatööks.

Vastuvõtukatsed

Puuduvad

Kontroll

Kursuse lõppkontrolli osad on ainete osa- ja lõppkontrollide tulemused ning integreeritud lõpuharjutusel saadud hinnang.

Osakontrolle viiakse läbi kõikidel õppenädalavahetustel. Lähiõppes veendutakse teadmiste olemasolus läbi situatsioonide või ülesannete lahendamise.

Kursuse ülem ja tunni läbiviija teostavad pidevalt protsessikontrolli, et tunni ja ainekavas seatud tegevused on läbiviidavad ja eesmärgipärased ka tegelikkuses ning vastuolude ilmnemisel tegema vastavad parandusettepanekud ning korrigeerima tegevusi nii, et seatud õpieesmärgid saaksid täidetud.

Integreeritud lõpuharjutusel kasutatakse hindamislehti, mida täidavad kursuslase sooritusi jälgivad hindajad või vahekohtunikud.

Hindamine

Hindamine on kursuse ajal kujundav ning kursuse lõpetamisel mitteeristav, mis moodustub kogu õppeajal saadud hinnangutest ning lõpuharjutusel kogutud hindamisandmete kokkuvõttest. Hindamine on kogu kursuse vältel pidev ja hinnatakse kursuslaste praktilisi sooritusi, kasutades hindamislehti. Kontrollivormidena kasutatakse samaaegselt enese- ja võõrkontrolli.

Hindamisel kasutatakse 360 kraadi hindamise põhimõtet, mis tähendab, et andmeid kogutakse soovitatavalt kõikidest vahetutest koostöö- ja juhtimistasanditelt (nt miinpildujarühm, manööverüksuse ülem, tulejuhid).

Kursuslasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma soorituste kohta ja teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtivatele hinnangutele.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetajale väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisaga.

Viited

Kaitseväe ja Kaitseliidu väljaõppe eeskiri (Kaitseväe juhataja 11. märts 2015. a käskkiri nr 68)

Kaitseliidu maleva lahingukompanii tuletoetuse planeerija funktsioonikirjeldus (Kaitseliidu ülema 7. november 2014. a käskkiri nr K-0.2-4.1/14/21088V)

Rakenduspedagoogika õpik (Kaitsejõudude peastaap, 2002)

Kaitseliidu ülema aastakäsk. Kaitseliidu ülesanded 2015. aastaks (Kaitseliidu ülema 10. detsember 2014. a käskkiri nr K-0.2-4/14/23571U)

Õppetööks soovitatav kirjandus

Jalaväerühma lahingutegevus (KVÜÕA, 2009)

Jalaväekompanii lahingutegevus (KVÜÕA, 2011)

Suurtükiväe ja miinipildujaüksuste tulejuhtimise juhend (Tapa, 2007)

Kaitseväe raadioside protseduurid (KVJ käskkiri nr 43, 04.02.2011)

Taktikaline vastane "PUNANE" (AK) (Tallinn, Maaväe staap, 2009)

FM 3-09.30 Tactics, Techniques and Procedures for Observed Fire and Fire Support at Battalion Task Force and Below (Headquarters, Department of The Army, 2001)

MCWP 3-16 Fire Support Coordination in the Ground Combat Element (Headquarters United States Marine Corps, 2001)

ATTP 3-21.90 (FM 7-90) Tactical Employment of Mortars (Headquarters, Department of The Army, 2011)

Kaitseväe ja Kaitseliidu sidetingmärkide kasutamise ja sideskeemide koostamise eeskiri (Kaitseväe juhataja 14.04.2010 käskkiri nr 129).

Sidemehe taskuraamat. I osa (Kaitseväe side- ja infotehnoloogia väljaõppe- ja arenduskeskus 01.01.2006).

Mõisted/lühendid

EFST – olulised tuletoetuse ülesanded (*Essential Fire Support Tasks*). Tuletoetuse ülesannete määramise meetodika, kus ülesanne andakse kujul: ülesanne, eesmärk, meetod ja mõju;

D3A – sihtmärgistamise tsükkel: otsusta > avasta > mõjuta > hinda (*Decide > Detect > Deliver > Assess*);

LPT – lahingutegevuse planeerimise toimingud;

VBS2 – 3D matkesüsteem (*Virtual Battlespace 2*);

JCATS – 2D ühendväeliigi lahingumatkesüsteem (*The Joint Conflict and Tactical Simulation*);

CAX – arvutipõhine harjutus (*Computer Aided Exercise*);

STX – olukorrapõhine taktikaharjutus (*Situational Training Exercise*);

Märkused

Puuduvad

Revalveerimine

Õppekava revalveeritakse viitedokumentide muutumisel või lisandumisel, kuid mitte harvem kui kord kolme aasta jooksul. Revalveerimise eest vastutab Kaitseliidu kooli sõjaväelise juhtimise õppesuuna ülem.